



IMDI  
Fagverksted

# Kombinasjonsforsøket i Nordland. Gardemoen 4.september 2024

Juliane Faksvåg, rådgiver Nordland fylkeskommune



# Forsøk med modulstrukturert fag- og yrkesopplæring og Kombinasjonsforsøket

## Modulforsøket/ MFY (2017-2024)

- 7 Forsøkssteder i Nordland
  - Lofoten
  - Vesterålen
  - Narvik
  - Steigen
  - Salten
  - Mo i Rana
  - Brønnøysund
- 12 lærefag med modulisererte læreplaner
- 103 fag- og svennebrev i forsøksperioden

## Kombinasjonsforsøket (2019-2024)


- Fire forsøkssteder i Nordland
  - Hadsel, Vesterålen
  - Andøy, Vesterålen
  - Svolvær, Lofoten
  - Narvik, Ofoten
- 30 læreplasser
- 5 lærefag
- Mange vil ta fag- svenneprøven dette skoleåret
- 12 fagbrev i forsøksperioden

# Hvem er deltakerne i kombiløpet?

## Deltakere i FOV ofte med

- Lite formell utdanning fra hjemlandet
- Lavt norskspråklig nivå
- Stort forsørgeransvar
- Trange økonomiske rammer
- Arbeidserfaring og realkompetanse
- Høy motivasjon
- Stort ønske om fag-/ svennebrev og lønnet arbeid




To kombideltakere med fagbrev 

# Meseret

- Introduksjonsprogram fra 2019
- Kombinasjonsdeltaker fra 2020
- Førpraksis i 6 uker fra 2021
- Lærekontrakt fra 2021
- Praksis i bedrift og lønnet arbeid, side ved side
- Bestått meget godt på fagprøven i august 2023



Fagbrev i boks 

# Mulighetene ved kombinasjonsløp

- Komprimert utdanningsløp
- Kombinerer teori og praksis
- Kombinert språk- og fagopplæring

Resultater vi ikke kunne drømme om:



Raskere og bedre vei til ønsket sluttkompetanse

**Voksne har dårlig tid,  
opplæringen må være  
målrettet og relevant  
fra dag én.**

# Organisering: Samarbeid og fleksibilitet

«Laget rundt deltaker»

- Programfaglærer er leder for laget
- Felles opplæringsplan
- Timeplan med praksis
- Tverrfaglige oppgaver



TIME	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	ONSDAG	ONSDAG
Ansvar	FOV	FOV	VOV	VOV	VOV
1	Matte	Norsk	Praksis i bedrift	Praksis i bedrift	Praksis i bedrift
2	Matte	Norsk			
Friminutt					
3	Norsk	Norsk			
Lunsj					
4	Engelsk	Naturfag			
5	Engelsk	Naturfag			
Friminutt					
6		Helsenorsk			
7					

**FOV:** Forberedende opplæring for voksne/ Kommunal voksenopplæring

**VOV:** videregående opplæring for voksne

# Tverrfaglige praktisk teoretiske oppgaver

- Programfaglærer har hovedansvaret for oppgaven
  - Kompetansemål avtales med deltaker og veileder i bedrift
  - Tar utgangspunkt i praksis
  - Fellesfaglærer ved FOV og VOV legger til relevante kompetansemål i norsk, samfunnsfag, engelsk, matte og naturfag
  - Relevant teori legges ved
- Produktet blir både praktisk, muntlig og skriftlig
- Vurderes av programfaglærer og fellesfaglærer(e) både på FOV og VOV
- Deltaker jobber med oppgaven frem til neste veiledningsmøte mellom programfaglærer, deltaker og veileder + fellesfaglærer ved behov (1 mnd)

**Matematiske begreper i helsearbeiderfaget:** Kompetansemål modul 2: Regne med ulike måleenheter, bruke ulike måleredskaper, vurdere hva slags måleredskaper som er formålstjenlig.

1. Et fullt glass med vann rommer 150 ml. Du skal registrere hvor mye en pasient drikker i løpet av en dag.
  - a. Dersom pasienten drikker syv glass med vann. Hvor mye vann har han fått i seg?
  - b. Pasienten skal ikke innta mer enn 1500 ml vann i løpet av en dag. Hvor mange glass tilsvarer dette?
  - c. Hva blir 1500 ml vann omgjort til liter?
2. En brødskeiv med smør og gulost inneholder ca 220 kalorier.
  - a. Dersom en pasient spiser 3,5 (tre og en halv) brødskeiver. Hvor mange kalorier har han fått i seg?
  - b. Et glass melk inneholder 61 kalorier og en banan 120 kalorier. Dersom pasienten i tillegg til to brødskeiver drikker ett glass melk og spiser en banan. Hvor mange kalorier blir det?
3. Hvor mange mg inneholder en slik tablett som på bildet?
  - a. Dersom en pasient skal ha 1 gram paracet. Hvor mange tabletter blir det?
  - b. Dersom en pasient skal ha 250 mg paracet, hvor mange tabletter blir det?
  - c. Dersom en pasient skal ha 750 mg paracet, hvor mange tabletter blir det?
4. BMI, også kalt KMI (kroppsmasseindeks), uttrykker forholdet mellom vekt og høyde, og er en mye brukt indikator på overvekt og fedme.
  - a. Hvordan regner en ut BMI/KMI på en pasient?
  - b. Dersom en pasient veien 61 kg og er 171 cm høy. Hva er pasientens BMI/KMI, og hvilken "gruppe" tilhører pasienten?
5. Ta utgangspunkt i en arbeidsdag. Hvilke matematiske begreper er du innom i løpet av vekten? Utdyp svaret ditt.







# Ledestjerne: Fag- og svennebrev

- Fag- og svennebrev er oppnåelig
- Praktisk språklæring i bedrift
- Deltar i sosialt kollegafellesskap
- Erfarer og lærer normer og regler i det norske arbeidslivet
- Muligheten for lønnet arbeid underveis i utdanningsløpet er stort
- Gir kommuner og næringslivets tiltrengt arbeidskraft



**Fra utenforskap  
til  
arbeidsliv og integrering**

# Andøya posten.

8 TIRSDAG 27. JUNI 2023 ANDØYPOSTEN



**RIVJERN:** Ayan Oman har arbeidspraksis i sine studier for å bli helsefagarbeider. Nå har hun også blitt fast vikar. Kollegaene har bare godord å si om henne. Her er hun sammen med sykepleier Wanlapa Jensen og helsefagarbeider Mikal Pettersen. ALLE FOTO: METTE-HELENE BERGER AMUNDSEN

ANDØYPOSTEN TIRSDAG 27. JUNI 2023 9



**VEILEDNING:** Ayan er veldig fornøyd med veiledningen på VOI. Her studerer hun sammen med Knut Amundsen.



**TRAVELT:** På årets internasjonale aften hadde yrkesaktive Ayan (nummer to fra venstre) det allfor travelt med ny jobb til å ha tid til å koke somalisk mat. Men hun lover å komme sterkere



**HJEMMEBANE:** På VOI (Voksenopplæring og Integrasjon) har Ayan jobbet målbevisst og flittig alle sine ni år på Andenes.



**STOLT:** Ayan sammen med sønnen Buh, som er mektig stolt av moren sin.



**SOMALISK:** Ayan er fast innslag på internasjonale aftener rundt omkring. Avbildet sammen med sin datter Muna og en venninne av familien på Dverberg i fjor.

## – JEG ER STOLT AV Å TJENE MINE EGNE PENGER

Hun kom alene med tre små barn som flykting for ni år siden. Nå er hun på god vei i et studieløp som skal gi henne fagbrev som helsefagarbeider. I vår var hun lykkelig over å få betalt vikararbeid på Andenes helsesenter, omsorgsbolig, i tillegg til at hun har praksisplass på samme sted.

**A**yan Omar (36) har koksomalisk mat og servert på Internasjonal aften siden starten for ni år siden. I mai kunne hun strålende fortelle Andøyposten at hun hadde fått seg jobb, så hun hadde ikke tid til å delta denne gangen.

– Men jeg deltar definitivt på Dverberg i august. Det er plottet inn på kalenderen allerede, sier den driftige kvinnen med et smil.

**Obligatorisk introduksjon**  
I tillegg til å ha omsorg for sine tre barn, gikk hun det obligatoriske toårige introduksjonsprogrammet. Da hun var ferdig med det, ønsket hun å lære seg et yrke, og fortsatte derfor på grunnskolen og tok norskskurs.

– Det er flinke lærere her. Da jeg på grunnskolen fikk høre om kombinasjonsforsøket, der man kan kombinere skole og praksis i et utdanningsløp for å

få fagbrev, fant jeg ut at det var perfekt for meg, sier Ayan til Andøyposten.

### BAKGRUNN

- Kombinasjonsforsøket skal prøve ut opplæring hvor deltakeren kombinerer Forberedende voksenopplæring (FVO) med Modulstrukturert fag- og yrkesopplæring (MFY).

- På grunnlag av realkompetansevurdering får deltakeren opplæring i de fagene som den voksne trenger på grunnskolenivå, samtidig med fagopplæring ute i bedrift.

**KILDE: FRA UTENFORSKAP TIL NY SJANSE, KOMPETANSE NORGE**

### Helsefag ble valget

Hun hadde ingen yrkespraksis fra Somalia, men en helseutdanning var rele-

vant, siden hun hadde pleiet sin bestemor. I tillegg til å være hjemme med sine egne barn i Somalia og de årene hun var flykting i Etiopia.

– I 2022 åpnet det seg en praksisplass på Andenes helsesenter, omsorgsbolig. Det ble arbeidspraksis tre ganger i uka. Jeg kom fort inn i det, og jobben går ut på å stelle og mate de eldre. I tillegg til å snakke med dem. Det er helsefagarbeideroppgaver. Jeg trives kjemp godt, og har fått en fantastisk veileder i Chalida Pitkonsuphaphak, sier Ayan.

– **Stolt av å tjene mine egne penger**  
Betalte vakter fikk hun et par måneder etter at hun begynte. Hun er tilkallingsvilkår, og er i tillegg med på ordningen, der hun kan gå inn og shoppe ledige vakter. Ayan hadde sommerjobb i fjor, og har fått sommerjobb i år.

– Jeg er stolt av å kunne tjene mine egne penger og ikke måtte gå på Nav lenger for å få hjelp til å betale regnin-

ger. Jeg har vært økonomisk uavhengig i et år, smiler hun. Ayan's tre barn Buh (20), Muna (11) og Asha (16) har vært gode inspirasjonskilder, og er mektig stolt av moren sin. De ønsker henne en god dag på jobb, og motiverer henne til å stå på for fagbrevet.

Buh som har tatt fagbrev, og nå har fullført studiespesialisering, sier til Andøyposten at det er viktig å få seg en utdanning, så man sikrer seg jobb.

– Enhver bør finne ut hva man passer best for, og gå for det, sier Buh, som nå skal flytte fra Andenes for å bli student til høsten.

– **Glad i Andenes og trives godt her**  
Selv har Ayan ingen planer om å flytte, selv om de fleste av hennes landsmenn, som kom som flyktinger til Andenes har gjort nettopp det.

– Jeg er glad i stedet, og trives godt her. Det er et rolig og trygt sted, der barna mine trives. Selv om jeg gjerne

skulle hatt det litt varmere, er det til å leve med. Jeg har alt jeg trenger i gårdstansen, som jobb, skole, butikker og legekontor, sier hun.

**●● Hun kan nok karakteriseres som et rivjern, som tar tak i det som er å gjøre her**

Kollega Mikal Pettersen

**Skrivter av Voksenopplæringen i Andøy**  
Ayan skryter veldig av voksenopplæringa og den oppbakkingen hun har fått. Både fra voksenopplæringa, veilederen på Opus Vesterålen og faglærerne

innenfor helsefag, der hun lærer om medisin, pleie og kroppens sykdommer. Den siste oppgaven hun leverte handlet om livstilssykdommer, immunforsvar og smitte.

– Jeg skal gjennom hundre mål, i tillegg til norskmål. Livet mitt nå består av studier, jobb og praksis. Jeg har snille lærere her på voksenopplæringa og er her to ganger i uka for veiledning med en snill lærer som hjelper meg, sier hun med et smil og ser på Knut Amundsen.

– Jeg hjelper til med det hun trenger, men merker at hun blir mer og mer selvstendig. Hun får hjelp når hun trenger det, sier Amundsen.

**Er kommet cirka halvveis i studieløpet**  
Ayan er cirka halvferdig med studieløpet. Hun er nesen halvferdig og har fullført 40 mål. Hun må ha 100 for å fullføre og gå opp til fagbrev.

– Det er en fordel å få fagbrev, da hun har lettere for å få fast stilling og høyere

lønn. Kombinasjonsløpet er et flott alternativ. Det har brakt henne ut i arbeidslivet og hun fått kollegaer, sier Amundsen.

Uten jobb måtte hun ha gått hjemme og fått hjelp fra Nav.

– Det er ikke et liv for meg, jeg liker å jobbe og har funnet yrket jeg trives med, sier hun.

**Fornøyde kollegaer**  
På helsesenteret er det bare å skryt å få fra kollegaene. Helsefagarbeider Mikal Pettersen og sykepleier Wanlapa Jensen har bare godord å si om henne.

– Hun er kjempelink til å kommunisere, og har lært meg masse. Hun liker å prate med de som bor her, og lager god stemning. Hun kan nok karakteriseres som et rivjern, som tar tak i det som er å gjøre her, sier Mikal.

**METTE-HELENE BERGER AMUNDSEN**  
mette@andoyposten.no

# Informasjon om kombinasjonsløpet:

HK- dir:

<https://hkdir.no/voksenopplaering/modulstrukturert-opplaering-for-voksne/hva-er-modulstrukturert-opplaering>

Følgeforskning,  
Ideas2evidence:

<https://www.ideas2evidence.com/sites/default/files/Et%20helhetlig%20oppl%C3%A6ringstil%C3%B8p.%20Underveisevaluering%20av%20kombinasjonsfors%C3%B8ket.pdf>



Kombideltakere med fagbrev 